

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200
Republica Moldova

MD-2004, Chisinau city, Ștefan cel Mare și Sfânt, 200 avenue
Republic of Moldova

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu 28

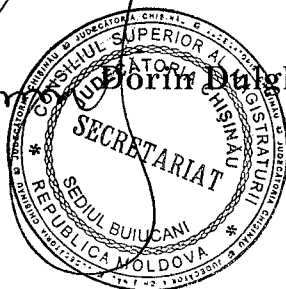
Nr. 408-K
05.03.2019

Prin prezenta, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) Vă expediază sesizarea depusă de apărătorul Osoianu Tudor privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. art. 342, 346, 352 alin.(3) CPP în cauza penală privind învinuirea lui Filat Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) CP pentru examinare.

Anexe:

- Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 28.02.2019 – 2 file;
- Sesizarea – 20 file;
- Copia rechizitoriului – 25 file.

Vicepreședintele
Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani)

Tudor Osoianu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. 509
05 03 20 19

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
al unor prevederi din art. art. 342, 346. 352 alin. (3) CPP RM
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume **OSOIANU**

2. Prenume **TUDOR**

3. Funcția **Avocat**

4. Adresa or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 31 ap. 38

5. Tel./fax 0 (373)- 079407536, tosoianu@gmail.com

6. Numele și prenumele reprezentantului -

7. Ocupația reprezentantului -

8. Adresa reprezentantului -

9. Tel. -

10. Fax -

11. -

II. OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are ca obiect de examinare:

verificarea constituționalității dispozițiilor cuprinse în textul art. art. 342 alin. (2), 346, 352 alin. (3) CPP RM

în raport cu prevederile art 20, art. 23 alin. (2), 26 alin. (2), și 54 din Constituția Republicii Moldova.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

3.1 Urmărirea penală în cauza penală nr. 2015970440 a fost pornită de CNA la 26 august 2015, pe faptul spălării de bani în proporții deosebit de mari, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal al RM.

3.2 La 31.07.2018 a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în privința lui Filat Vladimir privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al RM, în cauza penală nr. 2015970440. În aceeași zi învinuitul a primit o copie a ordonanței respective.

3.3 Potrivit actului de sesizare a instanței de judecată (rechizitoriu), partea acuzării reține ca fiind comise de către Vladimir Filat următoarele fapte: *convertirea și transferul mijloacelor financiare despre care cunoștea că provin din infracțiuni de corupție, în sumă totală de 12 847 902 lei; Vladimir Filat (...), cunoscând că prin intermediul lui Ion Rusu (...) deține mijloace financiare dobândite prin acțiuni de corupție (...); - Vladimir Filat, urmărind scopurile menționate supra, prin intermediul lui Ion Rusu (...) a încheiat (...) un contract (...); - Vladimir Filat (...), cunoscând că deține conturile companiilor (...) care sunt gestionate de Ion Rusu (...), prin intermediul lui Ion Rusu a efectuat transferuri; - Vladimir Filat (...) prin intermediul lui Ion Rusu a efectuat transferul mijloacelor financiare (...); - Vladimir Filat a dat indicații lui Ion Rusu referitor la efectuarea transferului (...); - Vladimir Filat a convertit și a transferat mijloace financiare (...), prin intermediul companiilor gestionate de facto de Ion Rusu (...).*

3.4 La 20 decembrie 2018, învinuitul și apărătorii au fost informați despre terminarea urmăririi penale. În aceeași zi partea apărării a luat cunoștință de materialele urmăririi penale și au făcut copii, rezervându-și dreptul de a formula cereri ulterior.

3.5 În fapt, după studierea materialelor de urmărire penală prezentate de către procuror în baza art. 293 CPP RM, la 26 decembrie 2018, avocații Bancu Cristina, Munteanu Victor și Osoianu Tudor au depus la Procuratura Anticorupție cerere în temeiul art. 295 alin. (1) CPP RM privind:

- *Constatarea și declararea nulității unor acte procedurale în temeiul art. 251 CPP RM, după cum urmează:*

- *Ordonanța de ridicare din 26.08.2015 (vol I. f.d. 117,118);*
- *Procesul verbal de ridicare din 26.08.2015 (vol I. f.d. 119);*
- *Procesul verbal de audiere a martorului Usatii Renato (vol I. f.d.120-125) și a documentelor anexate (vol I. f.d.74-117 și f.d.126-143);*
- *Ordonanța de ridicare în cadrul dosarului nr.2015970346 emisă de ofițerul de urmărire penală Dragoș Mămăligă la 27.09.2016 (144, 145),*
- *Proces verbal perfectat la 27.09.2016 (vol I. f.d. 146) privind ridicarea procesului verbal de -audiere a lui Ciocoi Alin pe 4 file în original;*
- *Procesului verbal de audiere din 10.09.2015 a cet. Ciocoi Alin din dosarul nr. 2015970346;*
- *Procesul verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 01.12.2016 (vol.1 f.d.160, 161);*
- *Procesul verbal din 18. 07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (vol.1 f.d.172, 173);*
- *Ordonanță din 18.07. 2016 privind recunoașterea în calitate de mijloace material de probă a documentelor ridicate de la sediul PLDM la 01.12.2016, precum și documentele cusute în materialele dosarului (vol. I, f.d.162-171): Ordinul de plată nr.7 din 18.09.13 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 2057 R din 9/5/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; Ordinul de plată nr.1 din 24.01.14 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 20659 R din 10/14/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; INVOICE nr. 20708 R din 11/4/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; Ordinul de plată nr.5 din 19.05.14 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 20962 R din 3/19/14 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH pentru PLDM în sumă de 13 576 dolari SUA; Contract Pentru Analiza Opiniei Publice Moldovenești din 01.07.2013 pe 3 file în original încheiat între PLDM și GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH INC*
- *Procesul verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 22.03.2017 (vol.I f.d.178);*
- *Procesul verbal din 18. 07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (vol.1 f.d.172, 173);*
- *Ordonanță din 18.07.2018 privind recunoașterea în calitate de mijloace material de probă a documentelor ridicate de la sediul PLDM la 22.03.2017, precum și documentele cusute în materialele dosarului (vol. I, f.d.179-184): Ordinul de plată nr.5 din 04.04.13 (vol.I f.d.179); INVOICE nr. 20298 R din 4/2/13 (vol.I f.d.180); Certificat emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH (vol.I f.d.181); Contract Pentru Analiza Opiniei Publice Moldovenești din 27.03.2013 (vol.I f.d.182-184)*
- *Procesul verbal din 26.07.2018 de examinare a documentelor recepționate prin comisie rogatorie internațională din SUA în cadrul dosarului nr. 2015970440 (vol.II, f.d.11-18) precum și documentele care provin din SUA indicate în acest proces verbal;*
- *Ordonanța din 27.07.2018 privind anexarea la materialele dosarului penal în calitate de mijloace materiale de probă a documentelor obținute cu concursul autorităților din SUA. (vol.II, f.d.19-20)*
- *Proces verbal de ridicare din 08.10.2018 a adreselor IP de la care au fost gestionate conturile companiei OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS L.P., precum și a rulajelor conturilor bancare deschise de către OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS L.P la AS REITUMU BANCA pentru perioada 04.06.2013 – 01.01.2015. (vol.II, f.d.65);*

- *Procesului verbal din 19.12.2018. privind examinarea adreselor IP și rulajele companiei indicate consemnate în (vol.II, f.d.76)*
- *Procesului verbal din 13.12.2018 (vol.II, f.d.45-47) de examinare a scrisorii nr.13/14-1446 din 05.04.2016 emisă de SPCSB (vol.II, f.d.48)*
- *Raportului din 05.04.2016. (vol.II, f.d.49-54).*
- *Procesului verbal din 27.07.2018 (vol. I, f.d. 207-211) prin care au fost supuse examinării documentele obținute prin intermediul comisiei rogatorii internaționale din România;*
- *Ordonanța privind recunoașterea în calitate de mijloc material de probă a documentelor prezentate de către autoritățile din România (vol. II, f.d.1, 2): ...9. Contract de închiriere nr. 433 din 29.12.2009... pe 4 file în copii.; (vol.I, f.d. 207); 10. Extras di registrul persoanelor juridice a PROD JUST SRL....pe 47 file în copii.; (vol.I, f.d. 207).....15. Scrisoare nr.3366/33.10.2016 prin care RAIFEISEN BANC SA expediază extrasul din cont și xerocopia documentelor care au stat la baza deschiderii conturilor bancare pe o filă în copie.; (vol.I, f.d. 208)..... ... 17. Acte cu privire la constituirea companiei Sagitarius Management SRL și deschiderea conturilor bancare pe 124 de file în copii.; (vol.I, f.d. 207).....fotocopii a ordinelor de plată în număr de 32 extrase de pe un disc CD – R, model Verbatium (vol.I, f.d. 208-210).*
- ***Excluderea probelor administrate în cadrul dosarului penal nr. 2015970440 prin intermediul actelor procedurale nule, în conformitate cu prevederile art.94, art.290 alin. (1) CPP RM, dat fiind faptul că s-au constatat mai multe temeiuri de inadmisibilitate prevăzute în art.94 alin. (1) CPP RM:***
  - *Procesul verbal de ridicare din 26.08.2015 (vol I. f.d. 119);*
  - *Procesul verbal de audiere a martorului Usatii Renato (vol I. f.d.120-125) și a documentelor anexate (vol I. f.d.74-117 și f.d.126-143);*
  - *Proces verbal perfectat la 27.09.2016 (vol I. f.d. 146) privind ridicarea procesului verbal de -audiere a lui Ciocoi Alin pe 4 file în original;*
  - *Procesului verbal de audiere din 10.09.2015 a cet. Ciocoi Alin din dosarul nr. 2015970346;*
  - *Procesul verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 01.12.2016 (vol.1 f.d.160, 161);*
  - *Procesul verbal din 18. 07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (vol.I f.d.172, 173);*
  - *Ordinul de plată nr.7 din 18.09.13 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 2057 R din 9/5/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; Ordinul de plată nr.1 din 24.01.14 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 20659 R din 10/14/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; INVOICE nr. 20708 R din 11/4/13 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH; Ordinul de plată nr.5 din 19.05.14 pe o filă în original emis de PLDM; INVOICE nr. 20962 R din 3/19/14 pe o filă în copie emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH pentru PLDM în sumă de 13 576 dolari SUA; Contract Pentru Analiza Opiniei Publice Moldovenești din 01.07.2013 pe 3 file în original încheiat între PLDM și GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH INC;*
  - *Procesul verbal de ridicare a documentelor din sediul PLDM perfectat la 22.03.2017 (vol.I.f.d.178);*
  - *Procesul verbal din 18. 07.2018 de examinare a documentelor ridicate de la sediul PLDM (vol.I f.d.172, 173,179-184);*
  - *Documentele cusute în materialele dosarului (vol. I, f.d.179-184): Ordinul de plată nr.5 din 04.04.13 (vol.I f.d.179); INVOICE nr. 20298 R din 4/2/13 (vol.I f.d.180); Certificat emis de GREENBERG QUINLAN ROSNER RESEARCH (vol.I f.d.181); Contract Pentru Analiza Opiniei Publice Moldovenești din 27.03.2013 (vol.I.f.d.182-184);*
  - *Procesul verbal din 26.07.2018 de examinare a documentelor recepționate prin comisie rogatorie internațională din SUA în cadrul dosarului nr. 2015970440 (vol.II, f.d.11-18, vol.I f.d. 207-242, vol.III, f.d.1-230) precum și documentele care provin din SUA indicate în acest proces verbal;*
  - *Procesului verbal de ridicare din 08.10.2018 a adreselor IP de la care au fost gestionate conturile companiei OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS L.P., precum și a rulajelor conturilor bancare deschise de către OVERSEAS PROPERTY SOLUTIONS L.P la AS REITUMU BANCA pentru perioada 04.06.2013 – 01.01.2015. (vol.IV, f.d.65);*
  - *Procesului verbal din 19.12.2018. privind examinarea adreselor IP și rulajele companiei indicate sânt consemnate în (vol.II, f.d.76):*
  - *Procesului verbal din 13.12.2018 (vol.II, f.d.45-47) de examinare a scrisorii nr.13/14-1446 din 05.04.2016 emisă de SPCSB (vol.II, f.d.48):*
  - *Raportului din 05.04.2016. (vol.II, f.d.49-54).*

- *Procesului verbal din 27.07.2018 (vol. I, f.d.207-211, vol. III, f.d.1-230) prin care au fost supuse examinării documentele obținute prin intermediul comisiei rogatorii internaționale din România.*
- *...9. Contract de închiriere nr. 433 din 29.12.2009... pe 4 file în copii.; (vol.I, f.d. 207); 10. Extras di registrul persoanelor juridice a PROD JUST SRL....pe 47 file în copii; (vol.I, f.d. 207).....15. Scrisoare nr.3366/33.10.2016 prin care RAIFEISEN BANC SA expediază extrasul din cont și xerocopia documentelor care au stat la baza deschiderii conturilor bancare pe o filă în copie; (vol.I, f.d. 208)..... ... 17. Acte cu privire la constituirea companiei Sagitarius Managment SRL și deschiderea conturilor bancare pe 124 de file în copii; (vol.I, f.d. 207).....fotocopii a ordinelor de plată în număr de 32 extrase de pe un disc CD –R, model Verbatium (vol.I, f.d. 208-210).*

3.6 Principalele motive invocate de avocați întru a argumenta nulitatea actelor procedurale, inadmisibilitatea probelor și excluderea acestora, în baza prevederilor art. 94, 251 și 290 CPP RM au fost indicate:

- mai bine de aproximativ 80 procente din documentele financiar – bancare în materialele dosarului nr. 2015970440 sunt anexate numai în copii și nu sânt traduse în limba română, (copiile documentelor bancare obținute prin comisie rogatorie din România sânt prezentate în format digital) iar partea acuzării nu a prezentat dovada autenticității copiilor respective.
- o parte din documente redactate în limba engleză, anexate în calitate de mijloace materiale de probă nu au fost traduse, iar cele traduse nu oferă garanții plauzibile privind veridicitatea traducerii, deoarece a fost viciată procedura de antrenare în proces a unui interpret;
- nu este confirmată autenticitatea documentelor obținute prin comisie rogatorie din SUA, care sunt anexate în copii la materialele dosarului.
- acuzarea s-a ghidat de duble standarde la ridicarea documentelor ce constituie secret bancar și comercial; în unele cazuri s-a admis ridicarea documentelor ce conțin secret bancar și comercial, fără o autorizație din partea judecătorului de instrucție.
- partea acuzării nu a prezentat garanții procedurale suficiente privind ridicarea corespondenței avocatului din SUA.

3.7 În consecință s-a solicitat de către apărare

- ***Încetarea urmăririi penale în privința lui Filat Vladimir, deoarece organul de urmărire penală nu a administrat probe admisibile, pertinente și concludente care ar proba învinuirea adusă în acest dosar, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil părevăzut de art.6 CEDO: dreptul la informarea în detalii cu privire la fapta incriminată și încadrarea juridică a acesteia; dreptul de a dispune de înlesnirile necesare unei apărări eficiente, dreptul la interpret;***

- *Expunerea motivată asupra cerințelor apărării prin prisma jurisprudenței CtEDO cu referire la prevederile art. 29 alin. (4) CPP RM.*

- 3.8 La 09 ianuarie 2019, Procuratura Anticorupție a emis ordonanță prin care a fost respinsă cererile apărătorilor din 26 decembrie 2018 și toate cerințele formulate privind inadmisibilitatea probelor, excluderii acestora din materialele dosarului penal și nulitatea unor acte procedurale.
- 3.9 La 15 ianuarie 2019, apărătorii au depus la Procuratura Anticorupție plângere în baza art. 299/1 CPP RM solicitând anularea ordonațelor Procuratura Anticorupție din 09 ianuarie 2019 și admiterea cerințelor formulate în cererile din 26 decembrie 2018.
- 3.10 La 18 ianuarie 2018, Procuratura Anticorupție a expediat plângerile avocaților din 15 ianuarie 2019 în adresa Judecătoriei Chișinău, Sediul Buiucani, (reținând în drept, art. 297 alin. (4) CPP RM), pentru a fi examinate în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 243 alin. (3) lit. b) CP RM.
- 3.11 Urmând prevederile art. 295 alin. (4) CPP RM (4) avocații au elaborat mai multe cereri pentru a fi înaintate în ședința preliminară în care invocă nulitatea actelor procedurale, și inadmisibilitatea probelor. În câteva cereri pregătite de partea apărării pentru ședința preliminară, avocații solicită repetat admiterea cerințelor adresate Procuraturii Anticorupție la 26 decembrie 2018 și 15 ianuarie 2019. Deci apărarea mizează pe faptul că completul de judecată constituit în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în ședința preliminară va realiza un control judecătoresc al procedurii prejudiciare, adică privitor la cerințele formulate în cererea din 26 decembrie 2018. Totuși procedura de examinarea a cererilor și a plângerilor apărării expediate de procuror în baza art. 297 alin. (4) CPP RM, de către instanța de judecată nu este una clară și previzibilă, datorită modului de redactare a textului unor norme de procedură, cât și a practicii de interpretare și aplicare a lor.
- 3.12 În acest context apărarea a constatat existența unei incertitudini privind constituționalitatea unei legi, în speță, a art. art.342, 346 și 352 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, norme care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate pe rol în instanța de judecată.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Cu privire la pretinsa neconstituționalitatea al dispozițiilor cuprinse în textul art.art.342, 346 și 352 Cod de procedură penală al Republicii Moldova,

- 4.1 O problemă distinctă privind soluționarea cererilor părților în ședință preliminară de examinare a cauzelor penale, reclamă aplicarea prevederilor art.art 295, 297, 342, 346 și 352 CPP RM.
- 4.2 În cazul când procurorul respinge cererea înaintată de partea apărării după ce a luat cunoștință de materialele urmăririi penale, CPP RM oferă două posibilități de a contesta respingerea de către procuror a cererilor apărării și de a insista pe cerințele apărării. Prima posibilitate este adresarea cu plângere la procurorul ierarhic superior cu solicitare de anulare a acțiunilor, inacțiunilor și actelor procurorului ierarhic inferior în baza prevederilor art.299/1 CPP RM. Altă soluție este indicată în art.295 alin. (4) CPP RM care de posibilitate pentru părțile în proces de a adresa repetat aceleași cereri în instanța judecătorească. În speța în care și are originea prezenta excepție de neconstituționalitate avocații, avocații au urmat ambele căi legale pentru a solicita nulitatea actelor procedurale, inadmisibilitatea și excluderea probelor. În cazurile când procurorul aplică extensiv prevederile art.297 alin. (4) CPP RM, el transmite plângerile părților în proces pentru a se soluționa de către instanța care judecă cauza, chiar și dacă plângerea este depusă până la transmiterea dosarului în instanța investită cu competența de a judeca în prima instanță cauzele penale. (precum s-a procedat și în speța în care își are originea prezenta excepție de neconstituționalitate)
- 4.3 În cazurile când rechizitoriul este înmânat învinuitului a doua zi după semnare, sau când dosarul este transmis în judecată în aceeași zi în care este înmânat rechizitoriul, (precum s-a procedat și în speța în care își are originea prezenta excepție de neconstituționalitate), pentru contestarea acestui act procedural de sesizare a instanței, apărarea are la dispoziție prevederile art.art.244, 245, 251, precum și cele din art.art.345 alin. (4), 346 CPP RM.

- 4.4 În baza dispozițiile art.art.342, 345 alin. (4) 346, 352 alin. (3) CPP RM, constatăm că instanța de judecată în ședință preliminară soluționează prin încheiere inclusiv și cererile părților.
- 4.5 Art. 6 pct.21) CPP RM, definește *Încheierea* – drept o hotărîre adoptată de către instanța de judecată până la darea sentinței sau deciziei.
- 4.6 Practic același înțeles este atribuit de legislator noțiunii de *încheiere* în art. 341 alin. (5) CPP RM - *Toate celelalte hotărîri date de instanțe în cursul judecării cauzelor se numesc încheieri.* În baza acestei norme înțelegem că *încheierile* constiuie o varietate a hotărârilor penale ce pot fi pronunțate de instanțele de judecată.
- 4.7 A treia normă care definește *încheierea*, este inclusă în art.342 alin. (1) CPP RM *Toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată.*
- 4.8 În art. 336 alin. (3) pct.7 CPP RM este indicat că
(3) *Procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă:*
.....
7) *cererile și demersurile formulate de părți și de ceilalți participanți la proces și încheierile date de instanță, fie consemnate în procesul-verbal, fie întocmite separat, cu mențiunea respectivă în procesul-verbal;*
- 4.9 Din analiza conținutului art.342 CPP RM, cât și a prevederilor art.336 alin. (2) pct.7) CPP RM rezultă că există 2 categorii de încheieri care pot fi emise pe parcursul judecării cauzei.
- 4.10 În art.342 alin. (2) CPP RM sunt enumerate exhaustiv încheierile din prima categorie, ce sunt pronunțate pe parcursul judecării cauzei în forma unor documente aparte, fiind anexate la procesul-vrbal al ședinței: încheierile privind măsurile preventive, privind măsurile de ocrotire și asiguratorii, privind soluționarea cererilor de recuzare; precum și închieierile prin care instanța de judecată se pronunță asupra declinării de competență, strămutarii cauzei, privind oportunitatea dispunerii expertizei, precum și încheierile interlocutorii.
- 4.11 Prevederile art. 342 alin. (3) CPP RM: *Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată*, denotă faptul că a doua categorie de încheieri, sunt oricare altele (în afara celor expres indicate în alin. (2) din același articol) prin care instanța de judecată se pronunță asupra altor

probleme ridicate pe parcursul judecării cauzelor. Putem conchide astfel că încheierile pe baza cărora instanța de judecată admite sau respinge cererilor de invocare a nulităților, inclusiv a celor absolute, de excludere și inadmisibilitate a probelor, de anulare a actelor procedurale, precum și plângerile expediate de procuror în instanță cu referire la art.297 alin. (4) se atribuie încheierilor prevăzute în art.342 alin. (3) CPP RM, deoarece acestea nu sunt expres indicate în art.342 alin. (3) CPP RM.

4.12 Odată ce nu sunt enumerate expres în art. 342 alin. (2) CPP RM, deducem că încheierile privitor la cererile de invocare a nulităților actelor procedurale, inclusiv a actului de sesizare a instanței, precum și a cererilor de excludere a probelor ca inadmisibile, inclusiv și privitor la cerințelor formulate în plângeri transmise în instanța judecătorească de procuror în baza prevederilor art. 297 alin. (4) CPP RM, se emit ca documente aparte și se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. În așa caz este dificil de a motiva aceste categorii de încheieri, practic imposibil.

4.13 În baza celor expuse putem constata că deși definește noțiunea de încheiere și stabilește 2 categorii distincte de încheieri. CPP RM nu stabilește ce ar trebui să fie inclus în conținutul unei încheieri, așa cum bunăoară același Cod indică cu ocazia emiterii altor hotărâri penale (de ex. art.393-395 CPP RM stabilesc conținutul sentinței, sau art. 417 CPP RM - conținutul deciziei instanței de apel). Conform prevederilor art.384 alin. (3) CPP RM (3) *Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.* [s.a.]

4.14 Deși nu este expres indicat în art. 417 CPP RM, obligația de **motivare** a Deciziei de către instanța de apel rezultă din analiza per ansamblu al acestui articol.

4.15 În conformitate cu prevederile art.144 alin. (1) CPP RM (privind dispunerea expertizelor de către instanța de judecată); 177 alin. (1¹) CPP RM (privind aplicarea măsurilor preventive de către instanța de judecată), art. 308 alin. (7) (privind arestul preventiv și arestul la domiciliu); art. 348 CPP RM (privind trimiterea cauzei în instanța de judecată competentă), etc., înțelegem că încheierile prevăzute expres și exhaustiv în art.342 alin. (2) CPP RM trebuie să fie **motivate**. Din aceste considerente legislatorul impune emiteria acestor încheieri sub formă de documente aparte.

- 4.16 Din conținutul prevederilor art.art. 66 alin. (2) pct. 18, 68 alin. (1) pct.7)., 244, 251 345 alin. (4), 346 CPP RM, înțelegem că inculpatul precum și apărătorul său sânt în drept de a înainta cereri inclusive și în ședință preliminară. Părțile în proces pot invoca în drept, prevederile CEDO și a jurisprudenței CtEDO, deoarece. Potrivit art. 7 alin. (8) CPP RM, *hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată.*
- 4.17 În baza prevederilor art. 29 alin. (4) CPP RM, introdus prin Legea nr. 122 din 2 iunie 2016, prevede: *în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1298-XII din 24 iulie 1997, instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.* [s.a.]
- 4.18 Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora prin prevederile art. 6 par.1 din Convenție. Potrivind jurisprudenței CtEDO (cauza *Albina c. României*,¹ hot. CtEDO din 28.04.2005; cauza *Boldea c. României*² hot. CtEDO din 15.02.2007), deși obligația instanțelor naționale de a motiva hotărârile pronunțate nu presupune existența unui răspuns detaliat la fiecare argument, noțiunea de proces echitabil presupune că instanța națională trebuie să examineze, în mod real, problemele esențiale care i-au fost supuse dezbaterii.
- 4.19 Trebuie totuși să facem delimitare între motivarea unei hotărâri de condamnare și motivarea unei hotărâri premărgătoare, emisă până la pronunțarea sentinței sau deciziei.
- 4.20 Conform prevederilor art. 352 alin. (3) CPP RM, *Instanța de judecată soluționează, prin încheiere, chestiunile prevăzute în art.346-351 CPP RM.*
- 4.21 Totuși în Codul de procedură penală nu este explicit privitor la finalitatea plângerilor transmise în judecată de către procurul/ procurorul ierarhic superior în baza art.297 alin. (4) CPP RM atât la ședința preliminară cât și la examinarea

¹ *Albina c. României*; Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 1.049 din 25 noiembrie 2005 [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-122732"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

² *Boldea c. României*; Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 615 din 21 august 2008 [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-122801"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

fondului, deoarece în primul rând în art.345 și 352, precum și în alte norme ce reglementează punerea pe rol și de examinare a fondului cauzei penale și chestiunile ce urmează a fi soluționate în ședința preliminară nu prevede examinarea plângerilor.

4.22 Putem concluziona în baza celor expuse că prevederile art.352 alin. (3) CPP RM nu sînt suficient de clare și previzibile în aplicare.

4.23 Din analiza coraborată a prevederilor art. 342, 346, 352 alin. (3) CPP RM înțelegem fără echivoc că pot exista 2 categorii de soluții legale privitor la cererile privind nulitatea actelor procedurale, inclusiv și a actului de sesizare a instanței, privindla inadmisibilitatea și excluderea probelor, formulate în baza art.295 alin. (4) și art.346 CPP RM, precum și plîngerile transmise de procuror în instanță cu referire la prevederilor art.297 alin. (4) CPP RM.

- de admitere (inclusiv parțială);
- de respingere (inclusiv parțială).
- de amânare a pronunțării (inclusiv pe o perioadă prevăzută de art.246 CPP RM – 15 zile.)

4.24 Există și soluții ale instanțelor de judecată naționale, care în opinia noastră nu se încadrează în limitele legale și constituționale: - de amânare a pronunțării (inclusiv pe o perioadă neprevăzută de lege sau pe o perioadă nedeterminată) În practica judiciară se atestă tendința instanțelor naționale de a lăsa fără răspuns atât în ședința preliminară cât și la examinarea fondului cauzei penale cererile părților în proces mai cu seamă a părții apărării (cererile de invocare a nulităților actelor procedurale, inclusiv a actului de sesizare a instanței, a cererilor de excludere a probelor ca inadmisibile, precum și a plîngerilor transmise de procuror în instanță cu referire la prevederilor art.297 alin. (4) CPP RM, precum și a altor cereri în care se invocă violarea prevederilor CEDO de către organul de urmărire penală. În majoritatea cazurilor menționate, instanțele naționale ezită a se expune și în sentință asupra excepțiilor de legalitate invocate în ședința preliminară.

4.25 Potrivit art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. În fapt, întreaga activitatea de legiferare urmează să se realizeze strict în limitele și în corespundere deplină cu

Constituția Republicii Moldova și, în același sens, să se asigure calitatea normativului adoptat.

4.26 De altfel, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în jurisprudența sa, consacră legalitatea și calitatea normei la nivel de „*condiții esențiale sau elemente fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept*”.

4.27 În Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului (*adoptat la cea de-a 86-a sesiune plenară din 25-26 martie 2011*) s-a stabilit că *Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale, adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale* (pct. 47).

4.28 Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, în Avizul nr. 11 (2008) *privind calitatea hotărârilor judecătorești* fundamentează că *hotărârile judecătorești se bazează în primul rând pe legile adoptate de Parlament, care, ca surse ale dreptului, stabilesc nu numai drepturile de care dispun justițiabilii și acțiunile pedepsite de legea penală, ci definesc, de asemenea, cadrul procedural în care se iau hotărârile judecătorești. Calitatea hotărârilor judecătorești poate fi afectată de schimbările prea dese ale legislației, de o redactare prea puțin satisfăcătoare sau de un conținut neclar al legilor* (s. n.; pct. 11). *Legiuitorul trebuie să acționeze în așa fel, încât legislația să fie clară și simplu de folosit și să fie conformă cu CEDO. Pentru a facilita interpretarea, lucrările pregătitoare ale legilor trebuie să fie accesibile într-un limbaj inteligibil* (pct. 12).

4.29 În interpretările raportate la dispozițiile constituționale, Curtea Constituțională a Republicii Moldova evidențiază încălcarea principiilor de previzibilitate, claritate, accesibilitate, inclusiv prin referirea la:

- art. 20 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, care prevede că *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă* (s. n.) *din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime;*
- art. 23 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, unde se indică la faptul că *Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște* (s. n.) *drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile* (s. n.) *toate legile și alte acte normative;*
- art. 26 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova, care prevede că *Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la*

încălcarea drepturilor și libertăților sale;

- art. 54 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, care statuează că *în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua (s. n.) drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

- 4.30 Considerăm că atât procedura incertă de examinare a cererilor și plângerilor în ședința preliminară de examinare a cauzelor penale, precum și omisiunea de a da curs cererilor și plângerilor apărării în această fază afectează prin sine dreptul persoanei la acces la justiție, drept garantat de art.6 din Convenția Europeană, art.20 din Constituție și de art.19 din Codul de procedură penală.
- 4.31 Articolul 13 din Convenția Europeană stabilește că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Termenul „recurs efectiv”, în sensul acestui articol, urmează a fi privit nu ca o cale de atac instituită prin lege, ci ca un remediu real instituit la nivel național, conform căruia o persoană considerată victimă a unei violări ale drepturilor sale prevăzute de Convenție poate ataca în fața instanțelor judecătorești pretinsa violare. Posibilitatea atacării pretinselor violări trebuie să aparțină nemijlocit pretinsei victime și să nu depindă de discreția anumitor funcționari sau a altcuiva.
- 4.32 CtEDO consideră procedurile penale ca pe un întreg. Curtea constată în Hotărârea din 7 ianuarie 2003, pronunțată în Cauza *Korellis c. Ciprului*, că exista posibilitatea ca rezultatul procedurii referitoare la admisibilitatea probei să fie decisiv pentru stabilirea temeiniciei unei acuzații în materie penală în sensul art. 6 paragraful 1 din Convenție.
- 4.33 Principala diferență a principiului „echității” față de toate celelalte elemente ale art.6 CEDO se referă la faptul că aceasta acoperă procedura în ansamblu și oferă un răspuns la întrebarea dacă o persoană a avut un proces „corect”. Răspunsul fiind obținut prin analiza cumulativă a tuturor fazelor procesuale, nu doar un incident sau un viciu procedural, care pot fi, după caz, remediate într-o fază procesuală ulterioară (a se vedea cauza *Monnell și Morris c. Regatului Unit*, nr. 9562/18, din 02 martie 1987, par. 55-70, observații *D. Vitkauskas, G. Dikov*, „Protecting the right to a fair trial under the European Convention on Human Rights”, 2012, p. 44).

4.34 Plângerile privind nerespectarea, explicită sau implicită, a drepturilor consacrate la art. 6 CEDO în faza de urmărire penală din cadrul procedurilor penale se vor materializa deseori în faza de judecată, când probele obținute sunt admise. Atunci când se examinează procedura în ansamblu pentru a se evalua impactul viciilor procedurale din faza de urmărire penală asupra caracterului echitabil general al procedurii penale, următoarea listă neexhaustivă de factori, care decurg din jurisprudența Curții, ar trebui, după caz, să fie luată în considerare (a se vedea cauza: *Ibrahim și Alții c. Regatului Unit*, [MC] nr. 50541/08 din 13 septembrie 2016, par. 274; *Beuze c. Belgiei*, [MC] nr. 71409/10 din 09 noiembrie 2018, par. 150; *Sitnevskiy și Chaykovskiy c. Ucrainei*, nr. 48016/06, din 10 februarie 2017, par.78-80) :

a) vulnerabilitatea reclamantului, de exemplu, pe motive de vârstă sau de capacitatea mentală;

b) cadrul juridic care reglementează faza de urmărire penală, admisibilitatea probelor în faza de judecată și dacă s-a asigurat respectarea acestuia; iar atunci când se aplică o normă privind excludere probelor („exclusionary rule”), este puțin plauzibil ca procedura în ansamblul său să fie considerată inequitabilă;

c) existența sau inexistența posibilității pentru reclamant de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune administrării acesteia;

d) calitatea probelor și dacă circumstanțele în care au fost obținute pun la îndoială credibilitatea sau acuratețea acestora, ținând seama de gradul și natura oricărei constrângeri;

e) în cazul în care probele au fost obținute în mod nelegal, dacă nelegalitatea rezultă dintr-o altă încălcare a unui articolului din Convenție, natura încălcării constatate;

f) în cazul unei declarații, natura declarației și dacă aceasta a fost retractată prompt sau modificată;

g) scopul atribuit probelor și, în special, dacă probele au format o parte integrantă sau o parte semnificativă a celor care au stat la baza condamnării, precum și forța probantă a altor mijloace de probă în cauză;

h) dacă aprecierea vinovăției s-a realizat de către magistrați profesioniști sau jurați și, în acest din urmă caz, conținutul îndrumărilor oferite acestora;

i) ponderea interesului public în urmărirea penală a infracțiunii specifice în cauză și sancționarea autorului său;

j) alte garanții procedurale asigurate de dreptul și jurisprudența națională.

4.35 Având în vedere cel expuse, considerăm că prevederile art. 342 alin. (2), 346, 352 alin. (3) CPP RM nu asigură o procedură clară și echitabilă de soluționare a pretențiilor privind violarea drepturilor și libertăților fundamentale și nu constituie un remediu eficient la nivel național, de revendicare în fața instanțelor de judecată a drepturilor încălcate la faza urmăririi penale.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale de a iniția procedura de verificare a constituționalității:

a dispozițiile cuprinse în textul art. 346, 352 alin. (3) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în partea în care potrivit sensului atribuit acestuia în practica judiciară de interpretare și aplicare a lui:

- *nu asigură o procedură clară privind examinarea de către instanțele de judecată a cererilor părților în proces de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), a cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art.art. 295 alin. (4) și 346 CPP RM, precum și a cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art. 297 alin. (4) CPP RM;*
- *nu obligă instanțele de judecată a se pronunța până la numirea cauzei spre judecare asupra cererilor părților în proces de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art.art. 295 alin. (4) și 346 CPP RM, precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art. 297 alin. (4) CPP RM;*
- *permite amânarea pronunțării pe un termen nedeterminat sau pe un termen care-l depășește pe cel prevăzut de lege, asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de*

excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art.295 alin. (4) și 346 CPP RM, precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art.297 alin. (4) CPP RM;

- *tolerează omisiunea instanțelor de judecată a se pronunța până la pronunțarea sentinței, precum și în sentință asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art.295 alin. (4) și 346 CPP RM, precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art.297 alin. (4) CPP RM;*

urmând a fi supuse testului de constituționalitate în raport cu prevederile art. 20, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2), și 54 din Constituția Republicii Moldova.

precum și a dispozițiilor textului art.342 alin. (2) CPP RM, în măsura în care nu prevede că se adoptă sub formă de documente aparte și încheierile prin care instanța de judecată se pronunța asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art.295 alin. (4) și 346 CPP RM, precum și asupra plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art.297 alin. (4) CPP RM.

urmând a fi supuse testului de constituționalitate în raport cu prevederile art. 20, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2), și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Pentru toate aceste considerente, **solicităm:**

- **sesizarea Curții Constituționale cu aspectele învederate mai sus;**
- **suspendarea procesului de examinarea a cauzei penale (nr. 2015970440 – atribuit la faza urmăririi penale) nr. 12-1-2055-15012019 de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova;**
- **transmiterea în adresa Curții Constituționale a dosarului nr. nr. 12-1-2055-15012019.**

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. *Excepția de neconstituționalitate* reprezintă o procedură de inițiere de către instanța ordinară de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între *partea aflată în proces, instanța de judecată*, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și *Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate*. Astfel, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, s-a stabilit procedura de exercitare a controlului constituționalității legilor de către Curtea Constituțională. Prin urmare vom analiza admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate prin filtrul stabilit în Hotărârea enunțată anterior.

a. *Suntem în prezența unei incertitudini privind constituționalitatea unei legi, în speță, a prevederilor din art.art. 342, 346 și 352 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, norme care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate pe rol în instanța de judecată.*

b. *Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 122-XV din 14 martie 2003 (Codul de procedură penală al Republicii Moldova) poate constitui obiectul unei excepții de neconstituționalitate, fiind lege organică.*

c. *Excepția de neconstituționalitate este ridicată de către o parte din proces (partea apărării) a căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.*

d. *Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate sau o formulare similară a normei invocate.*

Verificarea constituționalității normei contestate este de **competența exclusivă** a Curții Constituționale. Astfel, *judecătorii ordinari nu sânt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale*, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate *supra*. În aceste circumstanțe, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională**.

VII. LISTA DOCUMENTELOR

17.

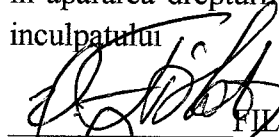
La prezenta sesizare urmează să fie anexate materialele cauzei penale (nr. 2015970440 – atribuit la faza urmăririi penale), nr. 12-1-2055-15012019 de acuzare a lui Filat Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

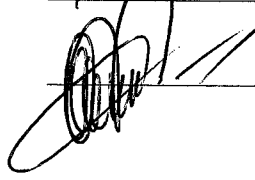
18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sânt exacte.

Chișinău,
06 februarie 2019

în apărarea drepturilor și intereselor legale ale
inculpatului

FILAT Vladimir

OSOIANU Tudor, avocat

Cauza penală nr. 1-209/19
/12-1-2055-15012019/

ÎNCHEIERE

28 februarie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,
în componența completului de judecată:
Președintele completului, judecător
Judecătorii

Djeta Chistol
Olga Ionașcu
Tatiana Bivol
Denis Guțu, Olga Deliu

Grefier

Cu participarea:

Procurorilor

Elena Cazacov, Nadejda Busuioc

Apărătorilor

Cristina Bancu, Tudor Osoianu, Victor Munteanu

examinând în ședință preliminară publică sesizarea apărătorului Tudor Osoianu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-209/19 de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) Codul penal RM, instanța de judecată, –

CONSTATĂ:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani se află pentru examinare cauza penală de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) Codul penal RM.

2. În ședința de judecată preliminară, apărătorul Osoianu Tudor care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir a înaintat o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. art. 342, 346, 352 alin.(3) CPP RM în raport cu prevederile art. art. 20, 23 alin. (2), 26 alin. (2) și 54 din Constituția RM.

3. În motivarea excepției de neconstituționalitate avocatul Tudor Osoianu a invocat că, urmând prevederile art. 295 alin. (4) CPP al RM, avocații au elaborat mai multe cereri pentru a fi înaintate în ședința preliminară în care invocă nulitatea actelor procedurale și inadmisibilitatea probelor. În câteva cereri pregătite de partea apărării pentru ședința preliminară, avocații solicită repetat admiterea cerințelor adresate Procuraturii Anticorupție la 26 decembrie 2018 și 15 ianuarie 2019. Deci, apărarea mizează pe faptul că completul de judecată constituit în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în ședința preliminară va realiza un control judecătoresc al procedurii prejudiciare, adică privitor la cerințele formulate în cererea din 26 decembrie 2018. Totuși procedura de examinarea a cererilor și a plângerilor apărării expediate de procuror în baza art. 297 alin. (4) CPP al RM, de către instanța de judecată nu este una clară și previzibilă, datorită modului de redactare a textului unor norme de procedură, cât și a practicii de interpretare și aplicare a lor.

În acest context, apărarea a constatat existența unei incertitudini privind constituționalitatea unei legi, în speță, a art. art. 342, 346 și 352 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, norme care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate pe rol în instanța de judecată.

Consideră că prevederile art. art. 342 alin. (2), 346, 352 alin. (3) CPP al RM nu asigură o procedură clară și echitabilă de soluționare a pretențiilor privind violarea drepturilor și libertăților fundamentale și nu constituie un remediu eficient la nivel național, de revindicare în fața instanțelor de judecată a drepturilor încălcate la faza urmăririi penale.

La fel, consideră că nu sânt constituționale dispozițiile cuprinse în textul art. 346, 352 alin. (3) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în partea în care potrivit sensului atribuit acestuia în practica judiciară de interpretare și aplicare a lui: - nu asigură o procedură clară privind examinarea de către instanțele de judecată a cererilor părților în proces de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), a cererilor de excludere și in admisibilitate a probelor, formulate în baza art. art. 295 alin. (4) și 346 CPP al RM, precum și a cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art 297 alin. (4) CPP al RM; - nu obligă instanțele de judecată a se pronunța pînă la numirea cauzei spre judecare asupra cererilor părților în proces de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art. art 295 alin. (4) și 346 CPP al RM, precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art 297 alin. (4) CPP al RM; - permite amânarea pronunțării pe un termen nedeterminat sau pe un termen care-l depășește pe cel prevăzut de lege, asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art. art 295 alin. (4) și 346 CPP al RM, precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art. 297 alin. (4) CPP al RM; - tolerează omisiunea instanțelor de judecată a se pronunța pînă la pronunțarea sentinței, precum și în sentință asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art. art. 295 alin. (4) și 346 CPP al RM, - precum și asupra cererilor și plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art. 297 alin. (4) CPP al RM, - precum și a dispozițiilor textului art. 342 alin. (2) CPP al RM, în măsura în care nu prevede că se adoptă sub formă de documente aparte și încheierile prin care instanța de judecată se pronunța asupra cererilor de invocare a nulităților (inclusiv a actului de sesizare a instanței), asupra cererilor de excludere și inadmisibilitate a probelor, formulate în baza art art 295 alin. (4) și 346 CPP al RM precum și asupra plângerilor expediate de procuror în instanță conform prevederilor art. 297 alin. (4) CPP al RM, urmând a fi supuse testului de constituționalitate în raport cu prevederile art. 20, art. 23 alin. (2), art. 26 alin. (2), și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Solicită sesizarea Curții Constituționale cu aspectele învederate mai sus, suspendarea procesului de examinarea a cauzei penale nr. 12-1-2055-15012019 de acuzare în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal al Republicii Moldova, transmiterea în adresa Curții Constituționale a dosarului nr. 12-1-2055- 15012019.

4. Inculpatul Filat Vladimir, în ședința de judecată a susținut poziția apărătorului său, Tudor Osoianu, solicitînd ridicarea excepției de neconstituționalitate invocate.

5. Apărătorii Cristina Bancu și Victor Munteanu au susținut intenția colegului, Tudor Osoianu.

6. Procurorul Elena Cazacov, a explicat că cererea privind excepția de neconstituționalitate este un drept al părții apărării, însă consideră inoportun suspendarea cauzei.

7. Audiind participanții la proces, studiind materialele din dosar, instanța de judecată consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorul Tudor Osoianu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir, reieșind din următoarele considerente.

8. Conform Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

9. Înalta Curte a statuat că, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

10. Totodată, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

11. Drept urmare a celor menționate, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, fiind o lege organică, excepția a fost ridicată de apărătorul inculpatului, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de apărătorul Tudor Osoianu care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatului Filat Vladimir.

12. În temeiul art.7 alin.(3) Cod de procedură penală și Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, instanța va suspenda procesul în cauza penală nr.1-209/19 de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) Codul penal RM, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

În acest context, conducându-se de prevederile art.7 Cod de procedură penală a RM și de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată,-

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Tudor Osoianu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. art. 342, 346, 352 alin.(3) CPP RM.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-209/19 de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit. b) Codul penal RM.

Se remite Curții Constituționale sesizarea apărătorului Tudor Osoianu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-209/19 de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit.b) Codul penal RM.

Se suspendă procesul în cauza penală nr. 1-209/19 de învinuire a cet. Filat Vladimir Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 243 alin.(3) lit. b) Codul penal RM, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac.

Președintele completului, judecătorul

Djeta Chistol

Judecătorii

Olga Ionașcu

Tatiana Bivol

